

Robuste betalinger i Danmark

Betalingerne i Danmark er sikre og effektive, men der kan alligevel opstå situationer, hvor én eller flere betalingsløsninger ikke fungerer som normalt. Til disse tilfælde har Nationalbanken udarbejdet en række anbefalinger, der sætter borgere og erhvervsdrivende i stand til at bidrage til at opretholde betalingsmulighederne i den fysiske handel, hvis det ikke er muligt at betale som sædvanligt, uanset om det er i en kortere eller længere periode. Anbefalingerne handler overordnet om at være forberedt, have konkrete planer samt at bruge og modtage flere forskellige betalingsløsninger. På den måde kan betalinger foretages i langt de fleste situationer. Det er vigtigt, at både borgere og erhvervsdrivende er forberedte, da det hjælper med at mindske generne og er med til at øge robustheden af betalinger i Danmark.

Skrevet af

Frederik Ræbild Kjemtrup
Senior Retail Payments Expert
fkj@nationalbanken.dk
+45 3363 6044

Lasse Holm Héliñck
Principal Economist
laho@nationalbanken.dk
+45 3363 6297

📄 21 sider

Offline-betalinger med betalingskort er det primære betalingsberedskab

Offline-betalinger med fysiske betalingskort er allerede i dag en udbredt og vigtig løsning i den fysiske handel, der gør det muligt at betale med de fleste betalingskort, også selvom kortbetalingssystemerne eller internettet ikke virker. I regi af Betalingsrådet arbejdes der desuden på at afslutte implementeringen af en ny løsning, hvor borgerne kan betale offline på apoteker og i de landsdækkende dagligvarekæder med stort set alle betalingskort og desuden anvende wallets, fx Apple Pay og Google Pay. Andre erhvervsdrivende kan med fordel også vælge at implementere denne løsning.

Borgerne bør have flere forskellige betalingsløsninger til rådighed

Nationalbanken anbefaler, at man som borger forbereder sig på, at en eller flere betalingsløsninger ikke virker som normalt i en periode. Det gør man ved at have mindst to fysiske betalingskort fra forskellige kortmærker i husstanden, et mindre beløb i kontanter (et pejlemærke er 250 kr. i kontanter pr. person i husstanden) og en mobilbetalingsløsning baseret på kontooverførsler, fx MobilePay. Ved at følge disse anbefalinger mindsker man risikoen for at stå i en situation, hvor man ikke kan betale, hvis en eller flere betalingsløsninger ikke virker som normalt.

Erhvervsdrivende i den fysiske handel bør forberede sig på, at betalinger ikke fungerer som normalt

Nationalbanken anbefaler, at den enkelte erhvervsdrivende i den fysiske handel på forhånd har planlagt, hvordan man vil håndtere situationer, hvor en eller flere betalingsløsninger ikke fungerer som normalt. For mange erhvervsdrivende i den fysiske handel vil det være relevant at modtage offline-kortbetalinger og andre betalingsløsninger end betalingskort og kontanter. Uanset hvad planen er, er det vigtigt, at evt. personale kender planerne og kan udføre dem.

Hvorfor er det vigtigt?

En af Nationalbankens vigtigste opgaver er at medvirke til, at betalinger kan gennemføres sikkert og effektivt. Betalingsinfrastrukturen i Danmark er sikker, effektiv og stabil, men der kan opstå hændelser, hvor en eller flere digitale betalingsløsninger ikke virker som normalt i en kortere eller længere periode. Både borgere og forretninger spiller en vigtig rolle i, at betalingerne også kan gennemføres i sådanne situationer, så generne for den enkelte begrænses, ligesom samfundets modstandsdygtighed styrkes i tilfælde af længerevarende, nationale hændelser.

Emner

Betalinger

Digitalisering

Betalingsrådet

01

Indledning

Borgerne i Danmark er blandt de mest digitale i verden, når det kommer til betalinger.¹ Derfor er det vigtigt for samfundet, at infrastrukturen for digitale betalinger er både robust og velfungerende.² Nationalbanken arbejder løbende med at understøtte robuste betalinger i Danmark, så de kan gennemføres, når der bl.a. skal foretages et køb, se boks 2.

Selvom betalingsinfrastrukturen i Danmark er sikker, effektiv og stabil, kan der opstå situationer, hvor en eller flere betalingsløsninger midlertidigt ikke fungerer.³ Typisk vil der være tale om kortvarige hændelser i en enkelt forretning eller butikskæde, men det kan ikke udelukkes, at der kan opstå længerevarende, landsdækkende situationer, hvor betalinger hos erhvervsdrivende i den fysiske handel⁴, fx dagligvarebutikker, restauranter, tandlæger, offentlig transport og broovergange, ikke kan foretages som normalt.

Et eksempel på en driftshændelse er nedbruddet i juli 2025 hos Nets, som er en central aktør i kortbetalingssystemerne i Danmark. Hændelsen medførte, at de fleste kortbetalinger ikke kunne gennemføres som normalt i ca. tre timer. Hændelsen gjorde det tydeligt, at det er vigtigt, at de digitale betalinger er robuste, og at både borgere og erhvervsdrivende er forberedte på, at de digitale betalinger ikke altid virker som normalt, se boks 1.

Betalingsinfrastrukturen er, ligesom resten af samfundet, afhængig af strøm og tele- og dataforbindelse. Forstyrrelser i digitale betalinger kan dermed opstå af andre årsager end tekniske fejl i betalingsinfrastrukturen eller hos aktører i betalingsmarkedet. Det så man fx under den omfattende strømafbrydelse den 28. april 2025 i Spanien, Portugal og mindre dele af Frankrig, der ramte samfundets funktioner langt bredere end kun betalinger.

¹ Se Danmarks Nationalbank, Danmark er blandt de mest digitaliserede lande på betalingsområdet, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 2, februar 2022 ([link](#)).

² Betalingsinfrastrukturen i Danmark består af en række forbundne systemer og løsninger, der gør det muligt for borgere, virksomheder og finansielle aktører at udveksle betalinger og værdipapirer med hinanden.

³ Se Danmarks Nationalbank, Overvågning af den finansielle infrastruktur 2024, *Danmarks Nationalbank Rapport*, nr. 3, maj 2025 ([link](#)).

⁴ *Fysisk handel*, herunder selvbetjeningsmiljøer, omfatter butikker og serviceerhverv med fysisk tilstedeværelse.

BOKS 1

Landsdækkende forstyrrelse i kortbetalinger 19. juli 2025

Lørdag den 19. juli 2025 havde Nets en alvorlig driftshændelse, hvor en fejl i deres systemer var skyld i, at langt de fleste transaktioner med betalingskort ikke kunne gennemføres mellem kl. 19.13 og 22.03.¹

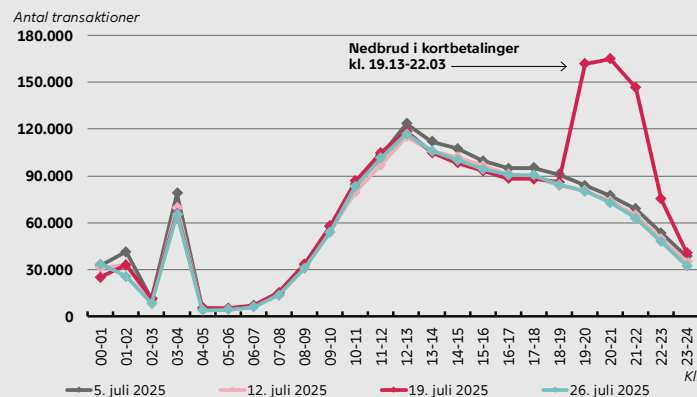
Under forstyrrelsen benyttede erhvervsdrivende i den fysiske handel i varierende omfang offline-kortbetalinger for at opretholde betalinger, til trods for at funktionen er udbredt i Danmark. Det kan skyldes, at både borgere og erhvervsdrivende ikke var tilstrækkeligt forberedte på at betale og modtage betalinger offline med betalingskort. Samtidig viste hændelsen også, at nogle erhvervsdrivendes betalingsberedskab med fordel kan tage højde for de ændrede betalingsvaner blandt borgerne, herunder at mange borgere i dag ikke bruger det fysiske betalingskort, men derimod kortbaserede wallets på mobilen, fx Apple Pay og Google Pay.

Under nedbruddet steg også antallet af straksbetalinger, som er en type kontooverførsler, hvor betalingsmodtageren modtager pengene inden for få sekunder, og som fungerer uafhængigt af kortsystemerne, se figuren. Stigningen var særligt drevet af betalinger med MobilePay, der anvender straksbetalinger som den underliggende betaling. Her viser hændelsen, at forskellige betalingsløsninger kan supplere hinanden i situationer, hvor en eller flere løsninger ikke fungerer som normalt. Det forudsætter dog, at både borgere og erhvervsdrivende i den fysiske handel er forberedte på at tage dem i brug.

¹ Se pressemeddelelse fra Nets, *Sjælden komponentfejl årsag til lang nedetid*, 24. juli 2025 ([link](#)).

FIGUR

Straksbetalinger steg under forstyrrelse i kortbetalinger

Anm.: Antal straksbetalinger afviklet i TIPS-DKK lørdage i juli 2025. TIPS-DKK er systemet til afvikling af straksbetalinger i danske kroner.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

Betalingskort er det primære beredskab, men flere løsninger giver robusthed

I Danmark findes der flere udbredte betalingsløsninger: betalingskort, kontanter og kontooverførsler. De tre løsninger anvender forskellige systemer og kan derfor i de fleste situationer fungere uafhængigt af hinanden.

Kortbetalinger med fysiske betalingskort er den mest anvendte betalingsløsning, og de kan benyttes offline, fx hvis der ikke er internetforbindelse, eller der er forstyrrelser i kortbetalingssystemerne. Offline-muligheden gør kortbetalinger velegnede som grundlag for et nationalt betalingsberedskab, dvs. ved længerevarende regionale eller nationale hændelser, hvor det ikke er muligt at betale med betalingskort, kontanter eller kontooverførsler som normalt. Derfor arbejdes der i regi af Betalingsrådet på at afslutte implementeringen af et betalingsberedskab, som skal sikre, at alle voksne borgere kan betale offline for medicin og fødevarer på apoteker og i landsdækkende dagligvarekæder i mindst en uge med både fysiske betalingskort og med betalingskort via wallets, fx Apple Pay og Google Pay. Betalingsberedskabet skal fungere i alle nedbrudssituationer, hvor butikker, der er involveret i arbejdet, fortsat holder åbent og sælger varer. Det forudsætter, at der er strøm til at opretholde butikkens basale funktioner og dermed mulighed for at betjene kunderne.⁵

Sommerens nedbrud hos Nets og den omfattende strømafbrydelse i Spanien, Portugal og dele af Frankrig viste, at forskellige betalingsløsninger kan supplere hinanden, når det ikke er muligt at betale som normalt. Under nedbruddet hos Nets benyttede mange borgere i Danmark kontooverførsler, primært via MobilePay, se boks 1, og under strømafbrydelsen steg kontantbetalingerne markant i Spanien i de forretninger, som kunne holde åbent. Tilsammen viser eksemplerne, at de tre betalingsløsninger betalingskort, kontanter og kontooverførsler understøtter, at borgerne kan betale både ved kortvarige,

⁵ Se Betalingsrådet, Status på kortbetalingsberedskabet i Danmark, *Betalingsrådet Statusrapport*, 2. juli 2024 ([link](#)).

lokale og længerevarende, landsdækkende hændelser. Dermed danner løsningerne fundamentet for robuste betalinger i Danmark.

Borgere og erhvervsdrivende bør forberede sig

Robuste betalinger i Danmark forudsætter, at både borgere og erhvervsdrivende er forberedte. Borgerne bør have flere løsninger til rådighed og bør kunne anvende dem i praksis, mens erhvervsdrivende i den fysiske handel bør have konkrete planer for, hvordan situationer håndteres, hvor det ikke er muligt at foretage betalinger som normalt. I mange tilfælde vil det fortsat være muligt at modtage betalinger, fx offline med betalingskort, hvis den erhvervsdrivende har forberedt sig. På den måde kan erhvervsdrivende mindske generne for både sig selv og kunderne og samtidig understøtte robuste betalinger i Danmark. Det blev tydeligt under sommerens nedbrud hos Nets, hvor flere erhvervsdrivende var forberedte og benyttede betalingskortenes offline-funktionalitet.

Denne analyse ser nærmere på, hvilke betalingsmuligheder borgere og erhvervsdrivende i den fysiske handel har, når betalingsløsninger ikke fungerer som normalt, og hvilke forudsætninger der skal være opfyldt, for at betalinger stadig kan gennemføres med betalingskort, kontanter eller kontooverførsler.

På baggrund af analysens resultater har Nationalbanken udarbejdet anbefalinger til både borgere og erhvervsdrivende i den fysiske handel, så betalingerne kan fortsætte – både i tilfælde af lokale og kortvarige hændelser, fx i en enkelt butik eller kæde, og ved nationale, længerevarende hændelser. Ved at følge anbefalingerne kan den enkelte borger og de erhvervsdrivende begrænse generne, hvis en eller flere betalingsløsninger ikke virker som normalt. Det bidrager samtidig til at gøre samfundet mere modstandsdygtigt over for større og nationale betalingsforstyrrelser.

BOKS 2

Nationalbankens arbejde med sikre betalinger

Nationalbankens arbejde med at understøtte sikre betalinger og finansiell stabilitet er direkte forankret i Nationalbankens overordnede formål. Denne opgave løses både ved at være afviklingsbank, i rollen som overvåger af betalingsinfrastrukturen, som leder af samarbejdsfora mellem myndigheder og private virksomheder og ved at udstede sedler og mønter med høj sikkerhed.

Afvikling af betalinger og værdipapirhandler i kroner

I 2024 blev der på en gennemsnitlig bankdag sendt betalinger for 732 mia. kr. gennem den danske betalingsinfrastruktur. Nationalbanken medvirker til, at disse digitale betalinger kan afvikles sikkert og effektivt. Nationalbanken har en central rolle i infrastrukturen, både ved afvikling af store, tidskritiske betalinger mellem banker (interbankbetalinger) og i kraft af Nationalbankens rolle som afviklingsbank for de øvrige betalings- og afviklingssystemer.¹

Overvågning af den finansielle infrastruktur

Nationalbanken overvåger, at de vigtigste betalingsløsninger og de systemisk vigtige betalings- og afviklingssystemer fungerer sikkert og effektivt samt lever op til de internationale standarder på området. Det drejer sig bl.a. om TARGET DKK, detailclearingerne og betalingsløsninger som Dankort og Betalingsservice. Nationalbankens overordnede vurdering af og anbefalinger til betalingssystemer og betalingsløsninger offentliggøres i en årlig rapport.²

Betalingsrådet

Nationalbanken varetager formandskabet og er sekretariat for Betalingsrådet, som er et forum for samarbejde på detailbetalingsområdet i Danmark.³ Rådet blev nedsat af Nationalbanken i 2012 og har deltagelse af interesseorganisationer, virksomheder og myndigheder med en bred interesse i betalingsområdet i Danmark. Formålet med rådets virke er at fremme effektiviteten og sikkerheden af detailbetalinger for alle involverede parter, dvs. borgere, virksomheder, pengeinstitutter mv.

Fortsættes ...

... fortsat

I regi af Betalingsrådet er der siden 2023 blevet arbejdet på et nationalt betalingsberedskab, hvor voksne danskere skal kunne foretage offline-kortbetalinger med både fysiske betalingskort og mobilbaserede kortbetalinger, fx Apple Pay og Google Pay, på apoteker og i landsdækkende dagligvarekæder. Målet er, at borgere kan betale for et basalt forbrug af fødevarer og medicin i mindst en uge, hvis de digitale betalingsløsninger ikke fungerer.⁴ Implementeringen af beredskabet er i den afsluttende fase i de landsdækkende dagligvarekæder og på apoteker, og de sidste butikker forventes at have færdiggjort implementeringen senest i midten af 2026.

Finansielt Sektorforum for Operationel Robusthed, FSOR

Nationalbanken varetager formandskabet og er sekretariat for Finansielt Sektorforum for Operationel Robusthed, FSOR. FSOR blev oprettet i 2016 og er et offentlig-privat samarbejdsforum for den finansielle sektor med deltagelse af den finansielle sektors mest centrale aktører som fx systemisk vigtige banker, datacentraler, ejere af kritisk finansiell infrastruktur og relevante myndigheder. Formålet med FSOR er at øge den operationelle robusthed på tværs af den finansielle sektor, herunder i betalingsinfrastrukturen.⁵ I regi af FSOR gennemføres bl.a. en halvårlig risikoanalyse, som skaber et fælles opdateret syn på systemiske risici for de vigtigste finansielle aktiviteter. Nationalbanken og FSOR bruger risikoanalysen til at sikre fokus på det, der er vigtigst at gøre noget ved, og igangsætte nye initiativer.

Løbende analysearbejde

For at understøtte sikre og effektive betalinger i Danmark udarbejder Nationalbanken løbende analyser af bl.a. detailbetalingerne og kommer med anbefalinger til betalingsmarkedet i Danmark og bidrager til internationale initiativer til forbedring af grænseoverskridende betalinger.⁶

¹ Se Danmarks Nationalbank, Overvågning af den finansielle infrastruktur 2024, *Danmarks Nationalbank Rapport*, nr. 3, maj 2025 ([link](#)).

² Se Danmarks Nationalbank, Overvågning af den finansielle infrastruktur 2024, *Danmarks Nationalbank Rapport*, nr. 3, maj 2025 ([link](#)).

³ Se Betalingsrådet, [nationalbanken.dk](#) ([link](#)).

⁴ Se Betalingsrådet, Status på kortbetalingsberedskabet i Danmark, *Betalingsrådet Statusrapport*, 2. juli 2024 ([link](#)).

⁵ Se FSOR: *Samarbejde om operationel robusthed*, [nationalbanken.dk](#) ([link](#)).

⁶ Se fx Danmarks Nationalbank, Markedet for digitale detailbetalinger er under forandring, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 2, februar 2025 ([link](#)), og Danmarks Nationalbank, Kontanternes rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

02

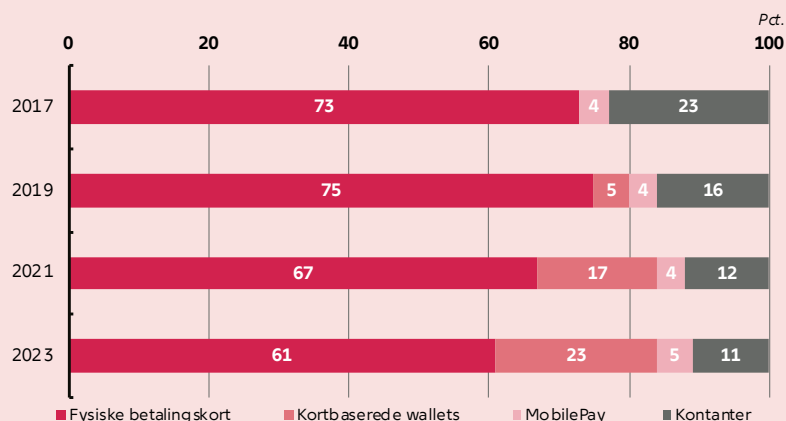
Betalingsløsninger i fysisk handel

Udviklingen på betalingsmarkedet i Danmark er gået hurtigt, og der er løbende introduceret nye digitale betalingsløsninger, fx wallet-betalinger på mobiltelefonen såsom Apple Pay og Google Pay. Det betyder, at danske borgere i dag har adgang til en bred vifte af betalingsløsninger.

Den mest anvendte betalingsform i fysisk handel er det fysiske betalingskort, se figur 1. Samtidig er der dog de seneste år sket en markant forskydning i retning mod kortbaserede wallet-betalinger på mobilen, fx Apple Pay og Google Pay. Siden 2023 er andelen af kortbetalinger, der foretages med en wallet-løsning, fortsat med at stige og udgjorde i 2. kvartal 2025 knap 39 pct. af kortbetalingerne i fysisk handel. Brugen af kontanter er fortsat med at falde de senere år og udgør ca. hver 10. betaling.⁶ Når kontooverførsler benyttes i fysiske forretninger, sker det typisk via MobilePay, som i 2023 blev anvendt til omkring 5 pct. af borgernes betalinger.⁷

FIGUR 1

Fordeling af betalingsløsninger anvendt i fysisk handel

Anm.: Kortbaserede wallets inkluderer fx Apple Pay og Google Pay. Figuren er baseret på data fra Nationalbankens undersøgelser af borgernes betalingsvaner.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

⁶ Se også Danmarks Nationalbank, Kontantens rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

⁷ MobilePay foretager ikke direkte kontooverførsler mellem betalerens og betalingsmodtagerens konti, men anvender kontooverførsler som den underliggende betaling i deres betalingsløsning.

Kortbaserede betalinger

Kortbetalinger er en robust betalingsform, da kortbetalingssystemerne har foranstaltninger, som gør det muligt at betale med betalingskort og kortbaserede wallets, fx Apple Pay og Google Pay selv ved forstyrrelser i systemerne.⁸

En vigtig faktor bag robustheden er betalingskortenes offline-funktionalitet. Den sikrer, at erhvervsdrivende i den fysiske handel kan modtage kortbetalinger, selv hvis internetforbindelsen mistes, eller der er forstyrrelser i kortbetalingssystemerne, så længe betalingsterminalen har strøm og ellers er funktionel. På den måde bidrager offline-kortbetalinger til at opretholde kontinuiteten i betalinger, uafhængigt af hvad der forårsager forstyrrelse i systemerne bag. Det sås under sommerens nedbrud hos Nets, hvor flere forretninger kunne fortsætte salget ved at anvende offline-funktionen.

I Danmark tilbyder de fleste kortindlødere og leverandører af betalingsterminaler som standard, at erhvervsdrivende i den fysiske handel kan modtage offline-kortbetalinger med *lokal autorisation*, se boks 3.⁹ Denne offline-funktion har været tilgængelig siden introduktionen af chipkort i midten af 00'erne og er både velkendt og udbredt i detailhandlen.

BOKS 3

Offline-kortbetalinger med lokal autorisation

En kortbetaling med lokal autorisation er en betaling, hvor transaktionen *godkendes* lokalt på betalingsterminalen uden forbindelse til kortsystemet i betalingsøjeblikket. Det betyder, at betalingsterminalen ikke behøver at være online for at godkende og gennemføre betalingen. Hermed kan der stadig betales med betalingskort i tilfælde af både netværksnedbrud og forstyrrelser i kortbetalingssystemerne. I stedet foretager kortet og terminalen en lokal godkendelse med betalingskortets chip og pinkode. Her kontrollerer terminalen de sikkerhedsmekanismer, der er indbygget i det fysiske betalingskorts chip, og godkender transaktionen. Derfor er det en forudsætning, at det fysiske betalingskort har funktionaliteten til at foretage lokal autorisation. Det er ikke alle betalingskort, der har denne funktionalitet, ligesom det heller ikke er muligt at betale med fx Apple Pay og Google Pay med lokal autorisation. Den enkelte borger kan søge information hos sin bank om, hvorvidt borgerens betalingskort fra Visa og Mastercard understøtter lokal autorisation.

I betalingskortets chip er der information om, hvorvidt kortet må anvendes til lokal autorisation, og i givet fald hvor meget der må betales for, både ved den enkelte transaktion og samlet over flere transaktioner. Det er disse parametre, som benyttes til at godkende betalingen lokalt på terminalen.¹ Overskrides de fastsatte beløbsgrænser i kortet, afvises betalingen, og kunden kan derfor ikke gennemføre købet. Er betalingen derimod inden for beløbsgrænserne, har butikken som udgangspunkt garanti for, at købet er gennemført, og der er derfor minimal risiko for tab for betalingsmodtageren.

Denne type offline-kortbetaling tilbydes som standard af de største kortindlødere og betalingsterminalleverandører i Danmark. Det kan dog kræve, at den erhvervsdrivende i den fysiske handel har indgået en særskilt aftale med sin udbyder.

¹ For en nærmere beskrivelse af kortbetalinger med lokal autorisation, se Betalingsrådet, Status på kortbetalingsberedskabet i Danmark, *Betalingsrådet Statusrapport*, 2. juli 2024 ([link](#)).

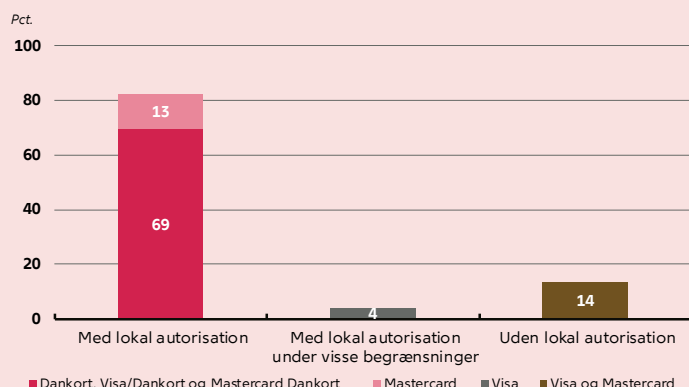
⁸ Det gælder fx såkaldt stand-in-processing, STIP, som er en funktion i kortsystemer, hvor en anden aktør midlertidigt godkender betalinger på vegne af kortholderens bank, hvis banken eller forbindelsen til banken ikke er tilgængelig. STIP foretages typisk af den kortudstedende banks processor eller kortselskabet og sikrer, at betalinger kan gennemføres i en periode, selv ved tekniske udfald, men hvor der er internet.

⁹ Butikkernes brug af kortbetalinger med lokal autorisation kan kræve, at butikken har indgået en særskilt aftale med sin indløser og leverandør af betalingsterminaler, og at kortbetalingsterminalen er sat op til det.

For at borgerne kan anvende den offline-funktion, kræves det, at betalingskortet understøtter lokal autorisation, og at betalingen gennemføres med det fysiske kort og pinkode. Ifølge en opgørelse fra Betalingsrådet fra 2024 har 82 pct. af borgere over 18 år mindst ét betalingskort, der kan benyttes til offline-kortbetalinger med lokal autorisation, se figur 2. Beløbsgrænserne varierer og er en del højere for Dankort end for de internationale betalingskort fra Visa og Mastercard, se figur 3.^{10,11}

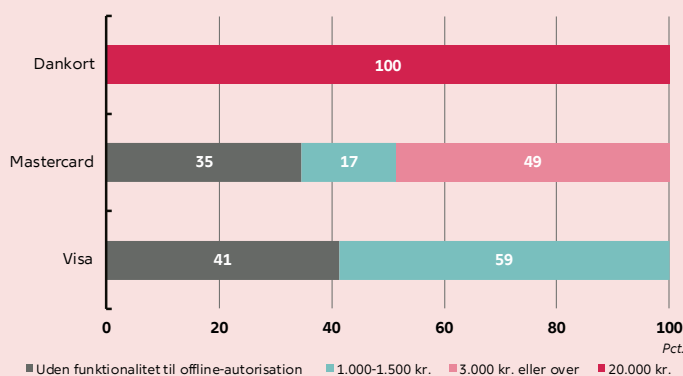
FIGUR 2

82 pct. af borgerne over 18 år har mindst et betalingskort, der tillader kortbetalinger med lokal autorisation

Anm.: Figuren viser fordeling af danske bankkunder over 18 år opdelt efter, hvilket betalingskort de har til rådighed, og om kortet har funktionaliteten til at foretage kortbetalinger med lokal autorisation. En bankkunde indgår kun én gang i opgørelsen, også selvom denne har flere betalingskort eller flere bankforbindelser. Opgørelsen er hierarkisk opdelt efter kortmærkernes forbrugsgrænser for lokal autorisation. Det vil sige, at hvis en borger både har et Visa/Dankort og et betalingskort fra Mastercard eller Visa, så indgår borgeren kun i opgørelsen for Dankort, da Dankort har den højeste forbrugsgrænse for lokalt autoriserede kortbetalinger. For fordeling af beløbsgrænser, se figur 3. Visas regler tilsiger, at deres betalingskort kun må anvendes til lokal autorisation i bestemte situationer og hos udvalgte dele af detailhandlen, se fodnote 11.

Kilde: Data er baseret på en opgørelse af Finans Danmark, men konklusioner er baseret på indsigter fra flere aktører.

FIGUR 3

Betalingskortmærkerne har forskellige forbrugsgrænser ved lokal autorisation

Anm.: Figuren viser danskudstedte betalingskort opdelt efter kortmærke og dertilhørende forbrugsgrænser for kortbetalinger med lokal autorisation. Kilde: Data er baseret på en opgørelse af Finans Danmark, men konklusioner er baseret på indsigter fra flere aktører.

For at sikre borgernes mulighed for at kunne betale for de mest basale fornødenheder arbejdes der i regi af Betalingsrådet på at færdiggøre udrulningen af en anden offline-teknologi på apotekerne og i de landsdækkende dagligvarekæder som et nationalt betalingsberedskab, de såkaldte offline-kortbetalinger med *udskudt autorisation*, se boks 4. Denne løsning kan anvendes med alle betalingskort fra Dankort, Mastercard og Visa, men også med wallet-løsninger på mobilen, herunder Apple Pay og Google Pay. Offline-kortbetalinger med udskudt autorisation kræver ikke, at borgeren betaler med bestemte betalingskort eller chip og pinkode. Borgerne kan derfor fortsætte med at betale på samme måde som vanligt, hvilket øger robustheden af beredskabet.

¹⁰ Se Betalingsrådet, Status på kortbetalingsberedskabet i Danmark, *Betalingsrådet Statusrapport*, 2. juli 2024 ([link](#)).

¹¹ Visas regler har tidligere ikke tilladt betalinger med lokal autorisation med deres betalingskort, men Visa har i starten af 2025 ændret deres regler. Visas betalingskort må derfor nu anvendes til at foretage lokal autorisation i de dele af detailhandlen, der sælger dagligvarer, medicin og transport, fx brændstof.

BOKS 4

Offline-kortbetalinger med udskudt autorisation

En kortbetaling med udskudt autorisation er en betaling, hvor transaktionen registreres lokalt på betalingsterminalen, men ikke godkendes i betalingsøjeblikket. Betalingsterminalen behøver ikke at være online for at registrere og lagre betalingen lokalt, og den lokale registrering kan således gøre det muligt at bruge betalingskort ved både netværksnedbrud og forstyrrelser i kortbetalingssystemerne. Når betalingsterminalen har genetableret forbindelse til systemet, fremsendes transaktionen for at blive autoriseret. Hvis transaktionen godkendes, bliver den efterfølgende afviklet.

I modsætning til lokal autorisation er kortholderen ved betalinger med udskudt autorisation ikke begrænset af beløbsgrænser i det fysiske betalingskort, og det er muligt at benytte alle betalingskort, også betalingskort udstedt i udlandet. Derudover er det også muligt at betale via wallets på mobilen, fx Apple Pay og Google Pay.¹

Offline-kortbetalinger med udskudt autorisation er bl.a. kendt fra betaling ombord på passagerfly, men er endnu ikke særligt udbredte blandt erhvervsdrivende i den fysiske handel. I regi af Betalingsrådet arbejdes der på at afslutte udrulningen af denne type kortbetaling som et nationalt betalingsberedskab på apoteker og i landsdækkende dagligvarekæder, men løsningen kan også anvendes hos andre erhvervsdrivende i den fysiske handel – typisk efter aftale med deres kortindløser og terminalleverandør.

Med udskudt autorisation bliver betalinger som udgangspunkt ikke afvist i selve betalingsøjeblikket. Betalingsmodtageren påtager sig derfor en tabsrisiko, hvis varen er udleveret, og betalingen efterfølgende afvises, når terminalen har fået forbindelse. Tabsrisikoen skal opvejes mod det potentielle tab, som kan være forbundet med enten slet ikke at kunne modtage kortbetalinger eller at regne med, at kunden kommer tilbage for at betale på et andet tidspunkt. Tabsrisikoen kan dog begrænses ved at fastsætte beløbsgrænser for betalinger med udskudt autorisation på betalingsterminalen og eventuelt stoppe eller begrænse salg af bestemte varer eller tjenester i situationer, hvor almindelige kortbetalinger ikke er mulige.

¹ For en nærmere beskrivelse af kortbetalinger med udskudt autorisation, se Betalingsrådet, Status på kortbetalingsberedskabet i Danmark, *Betalingsrådet Statusrapport*, 2. juli 2024 ([link](#)).

Selvom offline-kortbetalinger med udskudt autorisation i første omgang implementeres af apotekerne og de landsdækkende dagligvarekæder i regi af Betalingsrådet, kan andre butikker og erhvervsdrivende også efter aftale med deres kortindløser og terminalleverandør implementere denne løsning. Således har andre butikker end apoteker og dagligvarekæder allerede implementeret udskudt autorisation som en del af deres betalingsberedskab.¹²

Offline-kortbetalingsløsninger er oplagte for mange erhvervsdrivende i den fysiske handel af flere grunde: De fleste danskere bruger primært betalingskort, når de betaler, og mange erhvervsdrivende modtager i forvejen kortbetalinger. Derfor kan mange erhvervsdrivende med fordel have en af de to offline-løsninger som en central del af deres eget betalingsberedskab for at mindske konsekvenserne af et nedbrud og gøre det muligt fortsat at modtage kortbetalinger i de tilfælde, hvor betalingsterminalen virker. Offline-kortbetalinger er især relevante i situationer, hvor varen eller servicen allerede er forbrugt eller udleveres, når betalingen finder sted, eller hvor købet ikke kan udskydes til senere tidspunkt, fx på en restaurant.

Ved valg af offline-kortløsning er det bl.a. relevant at tage i betragtning, hvor mange kunder der betaler med udenlandske betalingskort eller wallets på mobilen som Apple Pay og Google Pay. Hvis man som erhvervsdrivende har mange af disse kunder, kan det give særlig mening at vælge udskudt

¹² Kortbetalinger med udskudt autorisation er en service, der tilbydes af flere af de største kortindløser og terminalleverandører i Danmark.

autorisation som en del af sit beredskab.¹³ Det må desuden forventes, at der fremover vil være fortsat flere, som betaler med wallets. Udskudt autorisation vil derfor være en robust og oplagt løsning for mange erhvervsdrivende, der allerede modtager kortbetalinger.

Yderligere tiltag til at understøtte kortbetalinger kan være relevant for nogle erhvervsdrivende

For nogle erhvervsdrivende, fx butikker med mange daglige betalinger eller høj omsætning, kan det være relevant at supplere med yderligere tiltag for at reducere antallet af situationer, hvor det alene er muligt at gennemføre betalinger offline. Det er en fordel at undgå situationer, hvor betalinger udelukkende kan gennemføres offline, da offline-betalinger indebærer en vis usikkerhed og efterfølgende håndtering, som kan medføre risiko for tab for den erhvervsdrivende, se boks 3 og 4.

Yderligere tiltag kan fx være at benytte flere kortindløserer for at mindske konsekvenserne af nedbrud hos en enkelt kortindløser eller at etablere backups til sit faste kasseapparat og betalingsterminal. Det kan fx være scan-selv-løsninger på kundens smartphone, håndholdte terminaler eller såkaldte SoftPOS-løsninger, der gør det muligt at modtage kortbetalinger direkte på en smartphone eller tablet uden brug af en traditionel betalingsterminal, hvis den erhvervsdrivendes primære kassesystem eller betalingsterminal ikke virker.¹⁴

Forudsætninger for, at borgere kan betale med betalingskort offline

Offline-kortbetalinger med lokal autorisation kræver, at borgeren har et betalingskort, som understøtter dette. Den enkelte borger kan søge information hos sin bank om, hvorvidt borgerens betalingskort fra Visa og Mastercard understøtter lokal autorisation. Samtidig skal borgerne anvende det fysiske betalingskort ved at indsætte det i betalingsterminalen og indtaste pinkoden. Denne forudsætning gælder ikke for erhvervsdrivende, der tilbyder offline-kortbetalinger med udskudt autorisation, idet borgerne i det tilfælde kan betale som vanligt med deres fysiske betalingskort og wallet-løsninger som Apple Pay og Google Pay.

Forudsætninger for, at erhvervsdrivende i den fysiske handel kan modtage kortbetalinger offline

For at erhvervsdrivende i den fysiske handel kan modtage offline-kortbetalinger, kræves det, at betalingsterminalen understøtter lokal autorisation og/eller udskudt autorisation, og at betalingsterminalen kan lagre offline-transaktioner. Det kan kræve, at den erhvervsdrivende har en aftale med sin kortindløser og terminalleverandør.¹⁵

De fleste kortindløserer og terminalleverandører tilbyder offline-kortbetalinger med lokal autorisation som standard, mens offline-kortbetalinger med udskudt autorisation kræver en aftale med kortindløseren og terminalleverandøren samt implementering på butikkens betalingsterminal og evt. også kassesystem.

Den erhvervsdrivende, eller dennes personale, skal desuden kunne aktivere offline-tilstanden på terminalen, hvilket gælder for offline-kortbetalinger med både lokal autorisation og udskudt autorisation. Det kan både ske automatisk

¹³ Udenlandske kunder kan også foretage betalinger med lokal autorisation, hvis deres bank har givet betalingskortet denne funktionalitet. De fleste betalingskort udstedt af danske banker har funktionaliteten, men det er ikke nødvendigvis tilfældet for kort udstedt af banker i andre lande – heller ikke inden for EU.

¹⁴ SoftPOS-løsninger kan typisk kun modtage betalinger med betalingskort kontaktløst eller via kortbaserede wallets, fx Apple Pay og Google Pay. Dermed kan SoftPOS-løsninger ikke modtage offline-kortbetalinger med lokal autorisation.

¹⁵ I Danmark er de største kortindløserer i fysisk handel og terminalleverandører Nets, Swedbank Pay, Worldline og Verifone.

eller manuelt og dermed kræve en aktiv indsats fra personalet. Derfor skal den erhvervsdrivende have procedurer for, hvornår og hvordan terminalen skal sættes i offline-tilstand, ligesom personalet skal være bekendt hermed – uanset om overgangen til offline-tilstand på betalingsterminalen sker automatisk eller manuelt.¹⁶ Det er vigtigt, at personalet på forhånd er bekendt med procedurerne, da det i nogle situationer ikke kan være muligt at komme i kontakt med kortindløseren eller fx butikkens hovedkontor, hvis kommunikationslinjerne er forstyrret. Hvis der anvendes offline-kortbetalinger med lokal autorisation, skal personalet også kunne vejlede kunderne i, at løsningen forudsætter et fysisk betalingskort, der kan anvendes, og som indsættes i terminalen, hvorefter der indtastes pinkode.

Kontantbetalinger

Kontantbetalinger i fysisk handel kan som udgangspunkt foretages uden adgang til internet eller den digitale betalingsinfrastruktur. I praksis er kontantbetalinger imidlertid i stigende grad blevet afhængige af digitalt udstyr. For eksempel benytter en række butikker og erhvervsdrivende i dag kassesystemer, hvor betaling med kontanter sker gennem maskiner, der automatisk tæller og registrerer beløbet, og hvor personalet ikke har adgang til kontanterne.

Kontantbetalinger udgør en mindre og faldende andel af borgernes betalinger, hvilket også betyder, at borgerne i dag typisk har ingen eller kun få kontanter på sig.¹⁷ Kontantinfrastrukturen i Danmark er også tilpasset denne lave anvendelse af kontanter blandt borgerne, og den primære adgang til kontanter er i dag i hæveautomater eller ved at hæve "over beløbet" i butikker. Adgangen til kontanter forudsætter dermed ofte, at der er strøm, fungerende betalingskortsystemer og internetforbindelse, og dermed er brug af kontanter heller ikke uafhængig af digitale systemer.¹⁸

Forudsætninger for, at borgere kan betale med kontanter

Kontantbetalinger kræver, at borgerne har kontanter til rådighed. Det er vigtigt, at man har dem, inden en hændelse opstår, da muligheden for at hæve kontanter, fx i hæveautomater eller "over beløbet" i butikken, kan være stærkt begrænset eller ikke er til stede.¹⁹ Af hensyn til butikkerne og deres byttepenge kan det være en fordel at have kontanterne i mønter og mindre sedler.

Forudsætninger for, at erhvervsdrivende kan modtage kontantbetalinger

Erhvervsdrivende i den fysiske handel i Danmark er vant til at modtage og håndtere kontanter, da de lovmæssigt er forpligtede til at acceptere kontantbetalinger.²⁰

¹⁶ I tilfælde af at erhvervsdrivende vælger en automatisk overgang til offline-tilstand på terminalen, kan det være en fordel, at personalet har mulighed for at sætte betalingsterminalen i offline-tilstand manuelt og kender procedurerne herfor. Det skyldes, at terminalen i nogle tilfælde stadig kan have forbindelse til systemet og derfor ikke overgår til offline-tilstand, selvom det ikke er muligt at foretage online-kortbetalinger.

¹⁷ Halvdelen af befolkningen har ingen eller kun ganske få kontanter på sig (under 100 kr.) til løbende betalinger i dagligdagen ifølge Nationalbankens seneste undersøgelse af borgernes betalingsvaner i Danmark fra 2023, se Danmarks Nationalbank, Kontanters rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

¹⁸ Se Danmarks Nationalbank, Kontanters rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

¹⁹ Kapaciteten i kontantautomaterne vil næppe være tilstrækkelig, hvis alle borgere ønsker at hæve mange kontanter samtidigt. Særligt i tæt befolkede områder vil der være stor risiko for, at der opstår lange køer ved kontantautomaterne, se Danmarks Nationalbank, Kontanters rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

²⁰ Se lov om betalinger §81, jf. LBK nr. 651 af 10/06/2025 ([link](#)).

Brugen af kontanter kan dog stige markant, hvis de digitale betalingsløsninger ikke fungerer som normalt i en længere periode. Det kan derfor være nødvendigt for erhvervsdrivende at have etableret procedurer for eller aftaler om fx levering af byttepenge og afhentning af kontanter i tilfælde af længerevarende nedbrud i digitale betalingsløsninger. Erhvervsdrivende kan også med fordel sikre sig, at butikkens kassesystem og kontanthåndteringsudstyr fungerer, også hvis de digitale betalinger ikke kan fungere som normalt, eller de har alternativer hertil, så ind- og udbetalinger kan registreres og håndteres sikkert og effektivt.

Betalinger baseret på kontooverførsler

Kontooverførsler i Danmark foretages primært via netbank, mobilbank eller MobilePay. De er udbredte blandt borgerne, især til betaling af større regninger og til overførsler mellem privatpersoner. Overførslerne kan ske som *straksbetalinger*, hvor modtageren får pengene med det samme, eller som *almindelige kontooverførsler*, der afvikles inden for pengeinstitutternes åbningstider.²¹

I den fysiske handel anvendes kontooverførsler stort set kun via MobilePay, som i 2023 stod for 5 pct. af betalingerne i fysisk handel, se figur 1. Tallet afspejler bl.a., at en række butikker ikke tilbyder deres kunder at betale med betalingsløsninger, der er baseret på kontooverførsler, fx MobilePay. Derudover kræver betalingsløsninger baseret på kontooverførsler en fungerende netværksforbindelse, da der i dag ikke findes udbredte kontooverførselsbaserede løsninger med offline-funktionalitet i Danmark.

Mere udbredt brug af mobilbetalingsløsninger baseret på kontooverførsler i den fysiske handel har potentiale til at styrke robustheden af detailbetalingerne i både den enkelte butik og i betalingssystemet som helhed, da sårbarheden over for tekniske fejl eller nedbrud hos specifikke aktører i kortbetalingssystemerne derved mindskes.

Kontooverførsler kan også foretages via mobil- eller netbank, men det vil typisk være mere besværligt at anvende i praksis. Imidlertid har over 90 pct. af borgerne over 15 år MobilePay til rådighed, og brugerne er bredt repræsenteret på tværs af aldersgrupper.²² Erhvervsdrivende kan med fordel overveje at have en kontooverførselsbaseret løsning, fx MobilePay, enten som fast betalingstilbud eller som en del af et beredskab, der kan aktiveres ved behov. Det kan fx være en løsning baseret på QR-koder, som ikke kræver betalingsterminaler.²³ Det vil i givet fald kræve en særskilt aftale med en betalingsudbyder, der tilbyder kontooverførselsbaserede betalinger til erhvervsdrivende.

Udviklingen i markedet for digitale betalinger går hurtigt, og der bliver løbende introduceret nye betalingsløsninger. Derfor kan både borgere og erhvervsdrivende med fordel holde sig opdateret på, hvilke

²¹ Se Danmarks Nationalbank, Markedet for digitale detailbetalinger er under forandring, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 2, februar 2025 ([link](#)), og Anders Toftøj Andersen og Tommy Meng Gladov, De første erfaringer med straksoverførsler, *Danmarks Nationalbank Kvartalsoversigt*, side 79-84, vol. 54(1), marts 2015 ([link](#)).

²² Se Danmarks Nationalbank, Markedet for digitale detailbetalinger er under forandring, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 2, februar 2025 ([link](#)), og MobilePay, *Halvdelen af Danmarks ældste borgere benytter nu MobilePay*, 22. september 2022 ([link](#)).

²³ I forbindelse med et cyberangreb på 7-Eleven i Danmark i august 2022 blev 7-Eleven-butikkernes kassesystem sat ud af drift, hvilket betød, at det ikke var muligt at anvende betalingsterminalerne til kortbetalinger. Som midlertidig løsning anvendte butikkerne MobilePay via QR-koder og kontanter, indtil kassesystemet igen fungerede. Derudover etablerede 7-Eleven sammen med andre aktører en ny betalingsløsning, der gjorde det muligt for ekspedienterne at modtage kortbetalinger via en Android-telefon med app, herunder kortbetalinger via Apple Pay og Google Pay ([link](#)).

kontooverførselsbaserede løsninger der findes på markedet. Erhvervsdrivende kan i den forbindelse vurdere, om der kan være nye løsninger, som det er relevant at tilbyde – enten som fast betalingsmulighed eller som en del af deres betalingsberedskab.

Forudsætninger for, at borgere kan foretage kontooverførsler

Kontooverførsler i fysisk handel kræver typisk, at borgerne har en mobiltelefon med en betalingsløsning, der er baseret på kontooverførsler, fx MobilePay eller en mobilbank. Dog skal man være opmærksom på, at betalinger baseret på kontooverførsler i dag ikke kan anvendes i alle forretninger og i alle situationer.

Forudsætninger for, at butikker kan modtage kontooverførsler

Betalingsløsninger baseret på kontooverførsler, fx MobilePay, kræver typisk, at butikkerne har en aftale med en betalingsudbyder.

Kontooverførsler via mobil- og netbank kan også fungere som et beredskab hos nogle typer af butikker og salgssteder, fx butikker med få daglige betalinger, men kontooverførslerne vil være tidskrævende at foretage, da kunden skal lave en manuel kontooverførsel. Det kræver også, at personalet kender forretningens kontonummer, og evt. at salgssystemet, dvs. kasseapparatet, kan håndtere disse betalinger.

03

Anbefalinger til at opretholde betalinger

Danmark har et solidt fundament for robuste betalinger, da de tre udbredte betalingsløsninger betalingskort, kontanter og kontooverførsler i de fleste situationer kan fungere uafhængigt af hinanden. Dertil har betalingskort offline-funktionalitet, som gør det muligt, at både borgere og erhvervsdrivende i den fysiske handel kan foretage og modtage kortbetalinger, selv hvis internettet er nede, eller der er forstyrrelser i kortbetalingssystemerne.

Fundamentet for robuste betalinger hviler dog på, at både borgere og erhvervsdrivende er forberedte og kan anvende og modtage disse løsninger – også i situationer, hvor de digitale betalingssystemer ikke fungerer som normalt i en kortere eller længere periode.

For borgerne er udgangspunktet godt, idet de fleste borgere allerede har et eller flere betalingskort og har mulighed for at foretage betalinger med kontooverførsler via mobilbank eller MobilePay. Imidlertid har halvdelen af befolkningen ingen kontanter eller under 100 kr. på sig til dagligdags betalinger.²⁴ Erfaringerne fra den omfattende strømafbrydelse i Spanien, Portugal og dele af Frankrig viste, at det er en fordel at have kontanter, hvis en lignende hændelse skulle ramme Danmark.

For erhvervsdrivende i den fysiske handel viste hændelsen hos Nets i juli 2025, hvor vigtigt det er, at butikker og andre fysiske salgssteder er forberedte på, at betalinger med en eller flere digitale løsninger kan svigte. Derfor kan det for mange erhvervsdrivende være relevant at have et betalingsberedskab, så der kan modtages flere betalingsløsninger, herunder offline-kortbetalinger. Andre erhvervsdrivende kan imidlertid vurdere, at det er nødvendigt at lukke butikken midlertidigt. Det afgørende er, at man som erhvervsdrivende på forhånd har gjort sig overvejelser om de forskellige muligheder og konsekvenser, og at man har omsat overvejelserne til konkrete planer.

Nationalbanken har udarbejdet anbefalinger til borgere og erhvervsdrivende i den fysiske handel. Anbefalingerne gælder for alle erhvervsdrivende i den fysiske handel, som dog kan være meget forskellige. Den enkelte erhvervsdrivende kender selv sine forhold bedst, og anbefalingerne er derfor generelle. Det giver rum til, at den erhvervsdrivende kan implementere anbefalingerne, som denne vurderer det bedst.

²⁴ Se Danmarks Nationalbank, Kontanters rolle i et samfund med lavt brug af kontanter, *Danmarks Nationalbank Analyse*, nr. 21, november 2023 ([link](#)).

Anbefalinger til borgere: Hav flere forskellige betalingsløsninger

Som borger kan man mindske risikoen for ikke at kunne betale ved at forberede sig på, at en eller flere betalingsløsninger ikke virker som normalt i en periode. Hvis man har flere forskellige betalingsløsninger, har man bedre mulighed for at betale, hvis ens foretrukne betalingsløsning ikke virker. Det gælder både i tilfælde af lokale, kortvarige forstyrrelser i en enkelt forretning eller butikskæde og ved nationale, længerevarende hændelser.

For at den enkelte borger er godt forberedt, anbefaler Nationalbanken, at alle husstande i Danmark har 2 fysiske betalingskort fra forskellige mærker og et mindre beløb i kontanter. Nationalbanken anbefaler også, at man som borger har en betalingsløsning installeret på mobilen, der er baseret på kontooverførsler, fx MobilePay eller mobilbank, se figur 4.

FIGUR 4

Hav flere forskellige betalingsløsninger til rådighed

Kilde: Danmarks Nationalbank

2 fysiske betalingskort af forskellige mærker – og husk pinkoderne

Nationalbanken anbefaler, at hver husstand har minimum 2 betalingskort fra forskellige mærker fra de mest udbredte kortmærker i Danmark, dvs. Dankort, Mastercard eller Visa. Hvis der ikke kan betales med det ene kortmærke, kan der måske betales med det andet.

Hvis man som husstand har to fysiske betalingskort, som kombinerer to forskellige kortmærker (co-badged²⁵), fx et Visa/Dankort eller Mastercard-Dankort, bør man anskaffe sig et betalingskort fra enten Mastercard eller Visa.

Mange husstande vil allerede være godt dækket ind, da 44 pct. af danskerne har mindst to betalingskort af forskellige mærker eller typer. Derfor vil der i mange husstande være mindst to betalingskort af forskellige mærker, og derfor ikke et behov for at anskaffe ekstra betalingskort.

²⁵ Et co-badged betalingskort kombinerer typisk to forskellige kortmærker på samme fysiske betalingskort. Visa/Dankort og Mastercard-Dankort er eksempler på co-badged betalingskort i Danmark.

Alle de fysiske betalingskort fra Dankort, inklusive Visa/Dankort og Mastercard-Dankort, samt de fleste betalingskort fra Mastercard kan i dag anvendes offline, hvis fx netværksforbindelsen er afbrudt, eller der er forstyrrelser i kortbetalingsystemerne.²⁶ Det kan kræve brug af pinkode. Derfor er det vigtigt, at man kan huske pinkoderne til sine fysiske betalingskort. På de fleste bankers hjemmeside findes en pinkodehusker til gratis print. Den enkelte borger kan søge information hos sin bank om, hvorvidt borgerens betalingskort fra Visa og Mastercard understøtter offline-kortbetalinger.

I Danmark arbejdes der på et kortbetalingsberedskab til basale fornødenheder

Mange butikker kan i dag modtage offline-kortbetalinger, og 82 pct. af de voksne danskere har et fysisk betalingskort fra Dankort, herunder Visa/Dankort og Mastercard-Dankort, samt Mastercard, som kan anvendes offline uden at være begrænset til specifikke dele af detailhandlen. I regi af Betalingsrådet arbejdes der på at udvide muligheden for at foretage kortbetalinger offline. Målsætningen er, at alle borgere over 18 år med betalingskort fra Dankort, Visa og Mastercard udstedt af et dansk pengeinstitut skal kunne betale for medicin og dagligvarer i mindst en uge med deres fysiske betalingskort og betalingskort på mobilen, fx via Apple Pay og Google Pay. Implementeringen af beredskabet er ved at blive færdiggjort i de landsdækkende dagligvarekæder og på apoteker, og de sidste butikker forventes at have implementeret beredskabet senest i midten af 2026.

Et mindre beløb i kontanter

Nationalbanken anbefaler, at man har et mindre beløb i kontanter i mønter og i små sedler, da det er et godt supplement, hvis man af den ene eller den anden årsag ikke kan betale med sit betalingskort.

Det er vigtigt, at man har kontanter, inden en hændelse opstår, da muligheden for at hæve kontanter, fx i kontantautomater, kan være stærkt begrænset eller måske slet ikke mulig. Det er en fordel at have kontanterne i mindre sedler og mønter, da butikkerne så har bedre mulighed for at give byttepenge tilbage.

Hvor mange kontanter man skal have, afgøres af husstandens behov, og hvor meget man forventer at skulle købe. Betalingsbehovet afhænger bl.a. af, hvor mange basale fornødenheder mv., herunder fx fødevarer, man i forvejen har derhjemme. Et pejlemærke kan være 250 kr. pr. person i husstanden. Det vil give mulighed for, at de fleste husstande vil kunne betale for det mest nødvendige i mindst tre dage, men nogle husstande kan have behov for mere.²⁷ Derfor bør hver husstand vurdere, om de har behov for at have et større kontantbeløb. Hvis man ikke på nuværende tidspunkt har den nødvendige mængde kontanter derhjemme, er det ikke nødvendigt at skaffe dem med det samme, man kan supplere op over tid – fx ved at gemme byttepenge eller hæve et mindre beløb i en hæveautomat.

En mobilbetalingsløsning, der foretager kontooverførsler

Nationalbanken anbefaler, at man har en mobilbetalingsløsning, der foretager kontooverførselsbaserede betalinger, fx MobilePay og mobilbank. Det øger ens mulighed for at kunne betale i situationer, hvor der er problemer med betalingskortsystemerne, men hvor der stadig er internetforbindelse.

Betalingsløsninger på mobilen, der foretager kontooverførselsbaserede betalinger, anvendes i dag dog kun i begrænset omfang i fysiske butikker, men

²⁶ En stor del af Visas betalingskort kan også anvendes til lokal autorisation, men ifølge Visas regler er det kun tilladt i bestemte situationer og hos udvalgte dele af detailhandlen, fx ved køb af dagligvarer, medicin eller brændstof. Det adskiller sig fra betalingskort fra Dankort, herunder Visa/Dankort og Mastercard-Dankort, og Mastercard, som i udgangspunktet må anvendes til lokal autorisation uden at være begrænset til bestemte erhvervsdrivende eller situationer.

²⁷ Ifølge Danmarks Statistik har en voksen dansker et forbrug af fødevarer på omkring 70 kr. pr. døgn.

breder anvendelse kan øge muligheden for at foretage betalinger. Dog indgår betalingsløsninger baseret på kontooverførsler, fx via MobilePay, som en del af nogle butikkers betalingsberedskab.

Udviklingen i markedet for digitale betalinger går hurtigt, og der bliver løbende introduceret nye betalingsløsninger. Derfor kan man med fordel holde sig opdateret på, hvilke betalingsløsninger baseret på kontooverførsler der findes på markedet.

Anbefalinger til erhvervsdrivende i fysisk handel: Vær forberedt

Det er vigtigt, at alle erhvervsdrivende i den fysiske handel på forhånd har planlagt, hvordan de vil håndtere situationer, hvor en eller flere betalingsløsninger ikke fungerer som normalt i kortere eller længere tid.

Nationalbanken anbefaler, at erhvervsdrivende i den fysiske handel, fx inden for detailhandel, restauration, transport og anden infrastruktur, forbereder sig på, at der kan opstå situationer, hvor en eller flere betalingsløsninger ikke fungerer som normalt i kortere eller længere tid.²⁸ Derfor bør de erhvervsdrivende på forhånd planlægge, hvordan sådanne situationer håndteres, og i den forbindelse tage stilling til, om de har brug for at fortsætte salget med en eller flere alternative betalingsløsninger, se figur 5.

I mange tilfælde vil det fortsat være muligt at modtage betalinger, fx offline med betalingskort, hvis man er forberedt. På den måde kan den erhvervsdrivende mindske generne for sig selv og sine kunder og samtidig være med til at understøtte robuste betalinger i Danmark.

FIGUR 5

Vær forberedt på, at betalinger ikke fungerer som normalt

Overvej at modtage betalinger med både betalingskort og kontooverførsler i tillæg til kontanter.

Modtag offline-kortbetalinger, hvis der normalt modtages betalinger med betalingskort.

Hav konkrete planer og instruktioner for butikken og personalet.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

Overvej at modtage betalinger med både betalingskort og kontooverførsler i tillæg til kontanter

I Danmark er betalingskort, kontanter og betalingsløsninger baseret på kontooverførsler, fx typisk med MobilePay, de mest udbredte betalingsformer i den fysiske handel. De tre løsninger er baseret på forskellige systemer og kan i mange situationer fungere uafhængigt af hinanden.

Mens erhvervsdrivende i den fysiske handel som udgangspunkt er lovmæssigt forpligtede til at modtage kontanter, kan man ved at modtage to digitale betalingsløsninger sikre, at det stadig er muligt at modtage digitale betalinger,

²⁸ Erhvervsdrivende inden for fysisk handel omfatter alle virksomheder, der sælger varer og tjenesteydelser direkte til borgere i Danmark (C2B) gennem fysiske salgssteder.

hvis en af løsningerne ikke fungerer. For eksempel kan betalinger med betalingsløsninger baseret på kontooverførsler, fx MobilePay og mobilbank, fungere som en backup til kontanter og kortbetalinger.

Udviklingen i markedet for digitale betalinger går hurtigt, og der bliver løbende introduceret nye betalingsløsninger. Derfor kan den erhvervsdrivende med fordel holde sig opdateret på, hvilke betalingsløsninger der findes på markedet.

Modtag offline-kortbetalinger, hvis der normalt modtages betalinger med betalingskort

Offline-kortbetalinger gør det muligt at modtage kortbetalinger, selv når der er forstyrrelser i kortbetalingssystemerne, fx nedbrud hos en central aktør, eller internetforbindelsen mistes.

Nationalbanken anbefaler, at erhvervsdrivende, der normalt tilbyder kunderne at betale med kort, også kan modtage offline-kortbetalinger. Det indebærer, at den erhvervsdrivende både har den tekniske løsning til rådighed, inden behovet opstår, og sørger for, at personalet altid ved, hvordan offline-betalinger aktiveres på kortterminalen, og kan vejlede kunderne i, hvordan de skal betale med deres kort.

Offline-kortbetalinger kan kræve en særskilt aftale med kortindløseren eller terminalleverandøren.

To former for offline-kortbetalinger

Der findes to former for offline-kortbetalinger, som den erhvervsdrivende kan vælge imellem: lokal autorisation og udskudt autorisation.

Lokal autorisation er en løsning, som mange erhvervsdrivende allerede har. Lokal autorisation kan gennemføres med alle Dankort, inklusive Visa/Dankort og Mastercard-Dankort, samt de fleste betalingskort fra Mastercard, der er udstedt af danske banker.²⁹ Denne løsning forudsætter, at kunden bruger sit fysiske betalingskort og indtaster pinkode. Mobilbaserede kortbetalinger via wallets, såsom Apple Pay og Google Pay, understøttes derfor ikke ved lokal autorisation.

Udskudt autorisation er en relativt ny løsning, som kan bruges med alle typer betalingskort – både fysiske kort udstedt til danskere og udlændinge og wallet-løsninger på mobilen som Apple Pay og Google Pay. Derfor kan kunderne betale, som de plejer, fx med wallet-løsninger. Det vil for de fleste erhvervsdrivende være en robust løsning, da mange kortbetalinger i dag foretages via wallets på mobilen, og wallet-betalinger formentlig bliver endnu mere udbredte fremover. Udskudt autorisation er endnu ikke særligt udbredt, men er ved at blive implementeret på apotekerne og i de landsdækkende dagligvarekæder. Løsningen er tilgængelig for andre og kan med fordel implementeres hos flere erhvervsdrivende.

Nogle erhvervsdrivende kan have fordel af yderligere tiltag

Nogle erhvervsdrivende har høj omsætning og mange daglige betalinger. For dem kan det være relevant med yderligere tiltag for at reducere antallet af situationer, hvor betalinger ikke kan gennemføres online. Det skyldes, at det er mest sikkert at modtage betalinger online, hvor betalingsterminalen har forbindelse til kortsystemerne, da det reducerer muligheden for misbrug. Det

²⁹ Visas regler tilsiger, at deres betalingskort kun må anvendes til lokal autorisation i bestemte situationer og hos udvalgte dele af detailhandlen, herunder hos erhvervsdrivende, der sælger dagligvarer, medicin og transport, fx brændstof. Det adskiller sig fra betalingskort fra Dankort, herunder Visa/Dankort og Mastercard-Dankort, og Mastercard som i udgangspunktet må anvendes til lokal autorisation uden at være begrænset til bestemte erhvervsdrivende eller situationer.

kan fx være at anvende flere kortindlødere eller have alternativer til det faste kassesystem og betalingsterminalen.

Hav konkrete planer og instruktioner for butikken og personalet

Nationalbanken anbefaler, at de erhvervsdrivende i den fysiske handel har konkrete planer for, hvordan de vil håndtere situationer, hvor det ikke er muligt at modtage digitale betalinger som normalt. Det omfatter præcise instruktioner om, hvad personalet skal vide og gøre. Det er vigtigt, at personalet på forhånd er bekendt med planerne og de præcise instruktioner, da det i nogle situationer ikke kan være muligt at komme i kontakt med kortindløseren eller fx med butikkens hovedkontor, hvis kommunikationslinjerne er forstyrret.

Må vi sende dig *nyheder* fra Nationalbanken?

Få besked om vores nyeste udgivelser
direkte i din indbakke.

Læs mere om vores nyhedsservice
og tilmeld dig på nationalbanken.dk/da/nyhedsservice,
eller scan QR-koden.

Du kan også få vores nyheder som RSS-feeds.
Læs mere på nationalbanken.dk/da/rss-feeds.

Publikationer

NYT

Nyt er en appetitvækker, der giver et hurtigt indblik i en af Nationalbankens længere publikationer. Nyt er for dig, der har brug for et let overblik og godt kan lide en tydelig vinkling.

STATISTIKNYHED

Statistiknyheder sætter fokus på de nyeste tal og tendenser i Nationalbankens statistikker. Statistiknyheder henvender sig til dig, der vil have hurtig indsigt i aktuelle finansielle data.

RAPPORT

Rapporter er en tilbagevendende beretning om Nationalbankens arbejdsområder og virksomhed. Her finder du bl.a. Nationalbankens årsrapport. Rapporter er for dig, der har brug for en status og opdatering på den forgangne periode.

ANALYSE

Analyser fokuserer på aktuelle emner, som er særligt relevante for Nationalbankens formål. Analyser kan også indeholde Nationalbankens anbefalinger. Her finder du bl.a. vores prognose for dansk økonomi og vores vurdering af den finansielle stabilitet. Analyser henvender sig til dig, der har en bred interesse for økonomiske og finansielle forhold.

ECONOMIC MEMO

Economic Memo giver indblik i det analysearbejde, som Nationalbankens ansatte er i gang med. Economic Memo indeholder fx baggrundsanalyser og metodebeskrivelser. Economic Memo henvender sig primært til dig, der i forvejen har kendskab til økonomiske og finansielle analyser.

WORKING PAPER

Working Paper præsenterer forskningsarbejde fra både ansatte i Nationalbanken og vores samarbejdspartnere. Working Paper henvender sig primært til dig, som er fagperson, og til dig med interesse for forskning inden for centralbankvirksomhed samt økonomi og finans i bredere forstand.

Analysen består af en dansk og engelsk version. I tilfælde af tvivl om oversættelsens korrekthed gælder den danske version.

Danmarks Nationalbank
Langelinie Allé 47
2100 København Ø
+45 3363 6363

Redaktionen er afsluttet 2. oktober 2025.

**DANMARKS
NATIONALBANK**